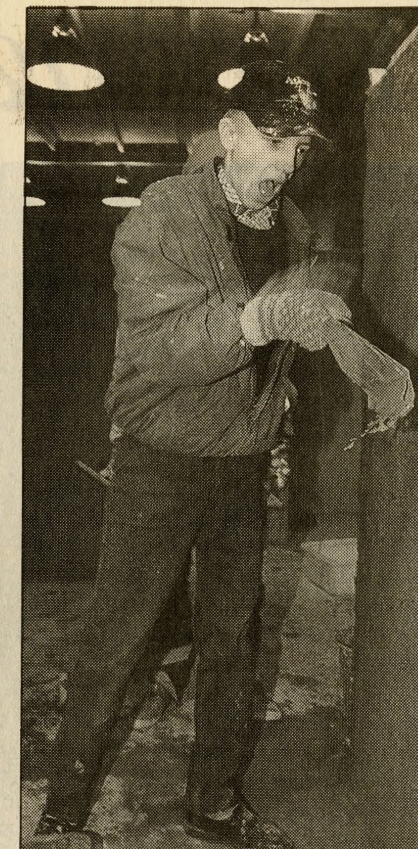
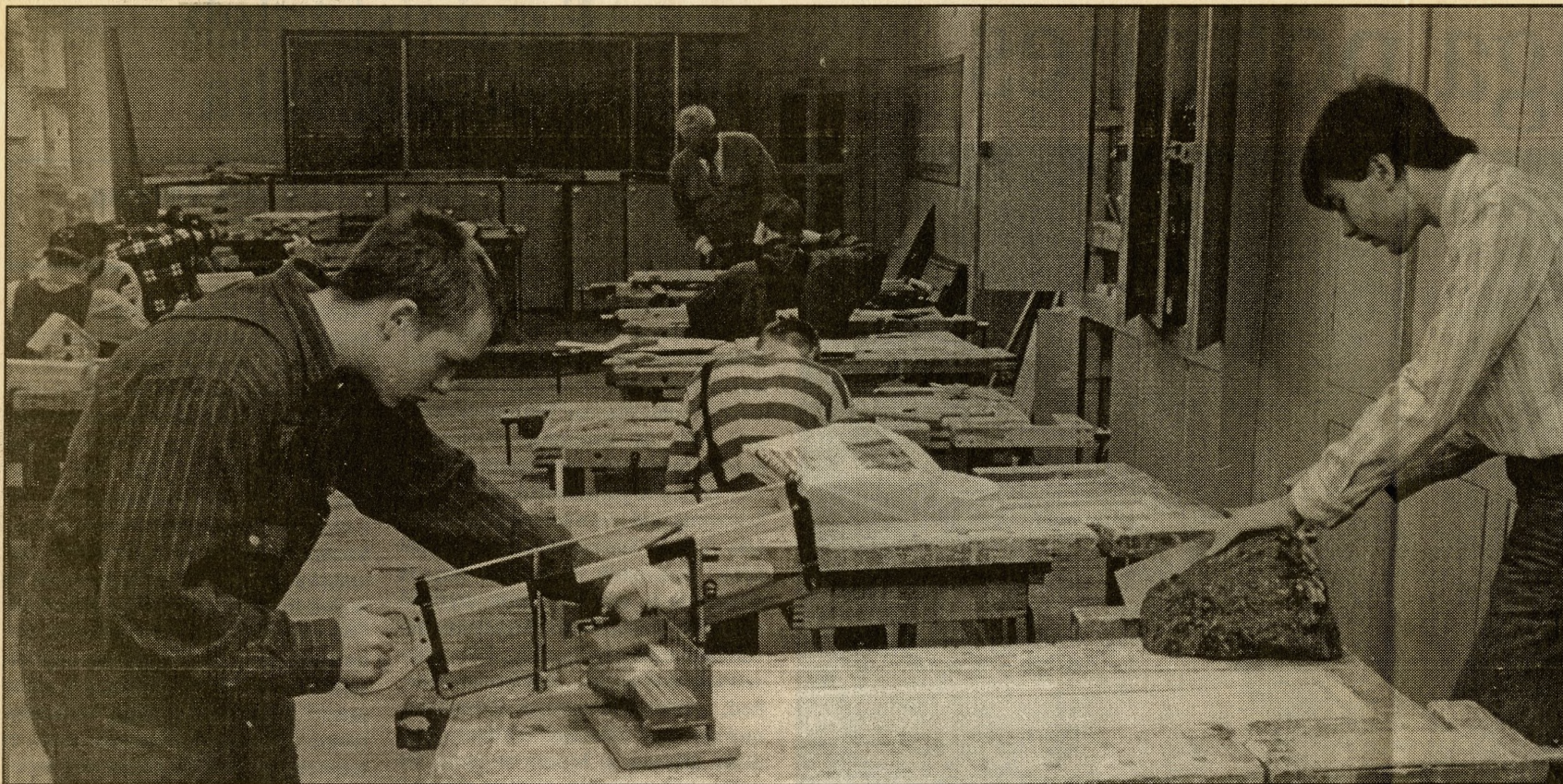

Tallinna Ehituskooli poisid ei kahetse oma eriala valikut.

MARKO MUMM

Ehituserialad on moes. MARKO MUMM

Kutsekool annab töö ja leiva

"Kutseharidus ei ole moes. Kutseharidust tuleb väärtustada neile, kel peale keskkooli lõppu pole eeldusi kõrgkooli sisseastumiseks. Neile noortele annaks kutseoskus töö ja leiva," leiab Tallinna Ehituskooli direktor Ilmar-Kaljo Tiitso.

Ehituskooli õpilane Taivo Kukkur valiski kutsekooli just seetõttu, et tal on siin kergem õppida kui keskkoolis. "Puidueriala annab mulle kindlasti töökoha," on noormees kindel.

Haridusministeeriumi nõuniku Ülo Ojassoo sõnul läheb Eestis igal aastal pärast üheksanda klassi lõppu 26 protsenti noortest kutseharidust omandama. Pealinnas otsustab kutsehariduse kasuks vaid 10 protsenti põhikooli lõpetanutest. "Kõrgkoolidest väljajäänudil pole keskharidusega tööturul midagi peale hakata. Samas saab enamus kutsekoolide lõpetajatest tööd," on nõunik kindel. Ka Il-

mar-Kaljo Tiitso sõnul ei ole tema juhitav ehituskool viimased kaheksa aastat koolitanud tulevaseid töötuid.

Ülo Ojassoo hinnangul võiks kutsehariduse kasuks otsustada pool põhikooli lõpetanud noortest. "Selleks oleks vaja luua kutsenõustamise süsteem. Praegu on kutsekoolide kohta infot raske leida ja noored ei teagi, kuhu õppima minna," leiab kolmekümneaastase töökogemusega kutseharidustöötaja.

Ümber mõelda on hilja

Ilmar-Kaljo Tiitso arvates tuleks noori testida, et näha milleks nad on võimelised. "Kui kutseõppeks sobilikke noori juba paar aastat enne põhikooli lõppu nõustama hakata, siis oleks neil üheksandaks klassiks otus küps. Praegu käib meil palju keskkooli läinud noormehi, kes on liiga hilja aru saanud, et kooli lõpu järel on neil haridustee jätkamiseks vähe

võimalust. Kahjuks saame enda kooli võtta vaid paar-kolm übermõelnut aasta jooksul," räägib ehituskooli juht.

Ülo Ojassoo sõnul on noorte seas väga popid kaubandus- ja teeninduserialad. Ka ehitust ja pangandust õpetavatesse koolidesse on suur konkurss. "Need alad toovad küll koolid täis, kuid tuleb ka tööturgu silmas pidada," soovib nõunik. Tema sõnul ei tohiks järjest koolitada näiteks liiga palju pangaametnikke, sest suuri panku Eestis lähiajal ilmselt juurde ei tule ja ka olemasolevad enam kuigivõrd ei laiene. Nii võib tekkida olukord, kus pangaametnikke on vajadusest rohkem ning sel erialal oleks vajalik vaid täiskasvanute täiendõpe.

"Kutsekoolid peavad praegu olema väga paindlikud ja ettenägelikud," märgib nõunik. Ta tõdeb ka, et tööturu vajadustega on raske kaasas käia, sest need muutuvad sageli kiiremini kui aeganõudev koolitus järgi tulla

suudab.

Ilmar-Kaljo Tiitso sõnul ei too tema juhitavale koolile edu mitte ainult populaarne ehitusala, vaid ka soov muutuda. "Avasime sel sügisel puidueriala rühma, mis on mõeldud keskkooli lõpetanutele. Ühiskonna vajadustele vastav muutumine toob edu," on direktoril hea meel.

Kutsekoolid on vaimuelu kantsid

Ülo Ojassoo sõnul ei oska koolid neile antud vabadusi ära kasutada. Nõuniku arvates tuleks palju rohkem juhendada kohalikest oludest. "Just sealt tuleb nõudlus tööjõu ja ümberõppe järele. Ühe piirkonna kutsekoolid ei tohiks õpetada samu erialasid, muidu ei jätku lõpetajatele tööd," ütleb nõunik.

Ülo Ojassoo sõnul on maal asuv kutsekool paikkonna hing. "Kool annab ümbruskonna elanikele tööd, sin-

na koondub kohalik intelligents, seal käivad teatrid, näidatakse kino ja korraldatakse spordivõistlusi – nii on see sageli ainus ümbruskonna vaimuelu kants. Peale selle võib kohalik kutsekool olla ka ainus koht, kus vaesem maapere oma lastele haridust jõuab anda. Kalleid bussipileteid pole vaja ja õppebaaside saadustest tehtud lõuna maksab vaid kolm krooni," toob Ülo Ojassoo välja kutsekoolide vajalikkuse.

Ilmar-Kaljo Tiitso sõnul on kutsekooli vaja, sest teenindussfäär ja tööstus vajavad tulevikuski tööjõudu. "Kui kutseõpe lõpetada, tuleb meil kümne aasta pärast tööjõudu väljast sisse tooma hakata. Kutseharidus läheb tulevikus kindlasti hinda, aga see võtab aega vähemalt kolm aastat," vaatab ühe Eesti edukama kutsekooli direktor lootusrikkalt tulevikku.

MALLE PAJULA